

SZARVASI UJSÁG.

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 5 frt. — kr.
Félévre . . . . . 2 frt. 50 kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt. 25 kr.

~~~~~  
Egyes szám ára 10 kr.  
~~~~~

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

~~~~~  
Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét  
illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra  
címzendők.

~~~~~  
A nyílt-térben minden garmondsor díja 25 kr.  
~~~~~

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

~~~~~  
A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyom-  
dai intézetbe küldendők.

~~~~~  
Budapesten lapunk számára hirdetéseket el-
fogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok
tere 3. sz. Athenaeum I emelet: továbbá A. V.
Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

A zsidókérdésről.

Minden kornak van kérdése és minden kérdésnek van kora; századunknak is maradt a socialis problémák kérdése, de anélkül, hogy e kérdés jelenünkben elérte volna korát. Megfordítva áll a dolog a vallás- és nevezetesen a zsidókérdésnél, a zsidóság kérdésének volt kora rég letűnt, de korunknak tagadhatatlanul van zsidókérdése.

Mint a szabadság valóságos fokmérője, ott terjedt leginkább a zsidók egyenjogúsítása, hol a legtöbb szabadság uralkodott, s nekünk úgy látszik, hogy még ma sem szűnt meg a zsidó-ügy a szabadság ily fokmérőjének lenni, mert — Németországban került napirendre, Oroszországban s a Szláv államcskákban maradt napirenden, de Franciaországban és Angolországban nem ismerik!

A mai zsidókérdés a socialis kérdés egy kis töredéke; fellépése is erre mutat. Alig hogy lezajlott Németországban a socialis propaganda, életet nyert az ugynevezett antisemita mozgalom s ezt csak természetesnek találhatjuk; a tőke és szellem ellen irányzott nyers támadás a bourgeoisé hatalmas phalanxa ellenében nem vezetett célhoz, s így csak helyes taticának mondható, ha a socialisták felismerve gyöngeségüket nem az egész sorfal, hanem csak egy kis töredékére rontanak. Okadatolva látom azt is, hogy ép a zsidók ellen lett irányozva a támadás. Legkisebb arányban vannak képviselve a munkásoknál, többnyire vállalkozók és tőkésék — szabadságaikat csak nem rég nyerték el, e mellett a socialisták számithattak még az ultramontán kereszténység támogatására; ez utobbinak rég célja már vallásos eszközökkel a társadalmat reformálni — az egyház számára s így nem is csodálható, ha a socialistával kezet fog.

A zsidókat valamikor vallásuk miatt üldözték,

ma társadalmi állásuk miatt gúvölölik; amilyen bizonyos, hogy akkor nem uralkodott vallásszabadság, ép oly bizonyos, hogy a zsidómozgalom nem mutat consolidált társadalmi rendre és nem egyéb, mint első eruptiója a társadalmi forradalomnak. Igen forradalmat tanítanak azok, kik emberek ellen láznak, mert vagyonuk, hatalmuk és intelligentiájuk van! Nem hiszem, hogy valaki csakis egyedül a zsidók vallását tartaná veszélyesnek, mert a zsidónak tulajdonkép katolikus, azaz általános értelemben vett vallása nincs, legfelebb elismer egy eszmét, melyet Istenségnek incarnál — amit ezen felül követni szoktak az nem vallás, hanem philosophia és jog, bibliájuk is inkább jogkönyv, mint lithurgia.

A philosophiának teljesen tért nyitott vallás okozza, hogy majdnem annyi a vallás, a hány az egyén — és azért teljes képtelenség, ha zsidó vallásról katolikus értelemben beszélnek és ép azért képtelenség a zsidók vallása elleni küzdelem. — Nem vallásbeli antipathiák, hanem socialis tendenciák rugói a mozgalomnak és bizonyos, ha az antisemiták a zsidók ellenében célt érnek, mint socialisták fogják a küzdelmet a birtokos osztály ellen tovább folytatni. Leggondosabb nyomozásuuk daczára sem bírtunk egyellen egy a zsidóság ellen érvényesített vádat fellelni, melyet előbb már nem láttunk felhasználva socialisticus röpiratokban és olvasókönyvekben a birtokos osztály ellen.

A socialisták egy követelménye azonban a zsidósággal szemben új formulatiót nyert és azért különösen akarjuk azt kiemelni. A socialismus egyenlő szellemi hatalmat kívánt magának biztosítani eddig elé és ezt állami segély közvetítésével; az állam sietett is több kevesebb tevékenységet kifejteni ez irányban,

de az állam képességet nem adhat s így csakugyan az egyenlőséghez vezető új utat mutatnak, követelik egyelőre csak a zsidóság szellemi degradációját. — Ha az egyenlőség más áron nem érhető el, mint a civilizatio összes alkotásainak fe'aldvásával, ha vajóban csak úgy lehetnek boldogok, ha buták vagyunk — miért vagyunk akkor emberek? Amit az antisemiták a zsidók ellen követelnek, az rosszabb ama ismert keleti eszközök bármelyikénél, melyek az emberi nem szaporodását gátolják. „Sokat tanulnak a zsidók” ez már nem socializmus, ez communizmus, több ennél — örültség!

Sokszor lett constatálva s tudtunkkal nem igen indokolva azon sajtószertű jelenség, hogy a zsidóság az intellectualis tevékenység ágaiban magasabb percent arányban van képviselve, mint egyéb vallás hívei. — Mi által sem találjuk ugyan indokolva a statistikai tudomány a vallás criteriuma szerint induló, a nivelizozást bizonyos tekintetben akadályozó vizsgálódásait, de miután ez így van, nem tartjuk feleslegesnek e körülményt nem menteni, hanem indokolni. — Századokon át élt a zsidóság kiszorítva az állami keretéből és a társadalom összes köreiből, az egyén megszlatlan tevékenysége egyedül a családnak lehetett szentelve s mi volt természeteseb, mint hogy a gyermekek nevelése különös gondozásban részesült, s hogy ennél fogva az intellectualis tehetségek hatalmasan fejlődtek. Az elnyomottság aerájában tett szert a zsidóság ama nagy szellemi hatalomra, amely emancipatiója óta oly viharosan érvényesült; a családi élet erős traditiói tartják fenn egyelőre a zsidóságot e

hatalmi polczon. — Azt mondtuk, hogy egyelőre, mert minél inkább érvényesülnek a társadalmi és állami igények a zsidósággal szemben, minél inkább működik a zsidó, mit polgár és társadalmi tag, annál lazábbá válik e kapocs, annál inkább gyöngül a családi élet szellemi varázsereje, bár egyhúmarán elveszni nem fog. Legyenek nyugodtak az antisemiták, még néhány évtized a modern politikai és társadalmi játékból, s nem ugyan mindnyájan, de sokan oda fognak szellemileg sülyedni, hol ők vannak.

Vizsgálódásaink eredményeként abban állapodott meg meggyőződésünk, hogy napjainkban a zsidókérdés a legközönségesebb socialis kérdésnél nem egyéb. S e megdönthetlen ténynyel szemben felmerül ismét a kérdés, mivel van tehát indokolva nálunk Magyarországon, ha zsidókérdést helyeznek napirendre? Ott Németországban a törvényileg üldözött socialis mozgalnak leplezett kísérlete s bár szomorú világot vett egy nép erkölcsi létére, ha a modern társadalmi élet leghatalmasabb vívmányának — a vallásszabadság feláldozásával akarja céljait megvalósítani — ez eljárást mégis megérteni fogjuk.

Mivel akarják azonban nálunk indokolni a zsidókérdést, nálunk nincs még német értelemben vett socialis kérdés és ha van, úgy szabad a működés tere; nálunk nincs keresztény socialis párt s azért nincs is socialis zsidókérdés. — Aki nálunk a zsidókérdés ügyét képviseli, azt nem menti a socializmus, vagy örült, vagy közönséges lázadó!

Dr. Királyi Vilmos.

MARK TWAIN

Feleségem és a zivatar.

Amerikai humoreszk.

— Irta: MARK TWAIN. —

— Mondom, — kezdé beszédét mr. Mac Williams, — hogy nincs borzasztóbb, mint az olyan asszony, a ki fél a zivatartól. Mert ez az, a mit a legnagyobb erővel és a legjelesebb gúnnyal sem lehet kiüzni semmiféle asszonyból. Egyik éjjelen tompa hang kiáltja a nevemet s a mint álomból fölserkenek, azzal szid, hogy alvás közben bizonyára nem szégyeltem magamat. Igaz, nem cselekedtem. De miért? Mert elmulasztottam félni a zivatartól. Megcselekedte helyettem is a feleségem: ijedtében a fali szekrénybe bujt. Azért volt a hangja olyan tompa. — Hiába kérleltem: az agyba bűni nem akart, sőt engem is kiharancsolt belőle, mert az veszedelmes. Gyufat akarok gynyjtani a zsebre rakható sötétségben:

— Hat minden józanságod oda van — lármázott az asszony; hat nem tudod, hogy a lang vonzza a villámot, a langot? Gyermekeinket ölöd meg? Oh te...

Ujabb villám, s utána olyan hatalmas dörgés, hogy zengett tőle az egész környék.

— Hallod már, hogy mit tettél? Felfogod-e már?

— Egyáltalán nem fogom fel. Nem vonzza, s nem alkotja a villámot a gyufaszal. Egyébiránt gyöngé tüzéség az égi, ha ez a csekély jelvény is dörgésre indítja az egész mennyei telepet...

— Nem szégyenled magad Mortimer, hogy a halálveszedelem dacára még élczelni is mersz? Mortimer!

— No?

— Imádkoztál-e ma?

— Éppen akartam, de eszembe jutott, hogy mennyi is lehet tizenkétszer tizenhárom s én...

(Ujabb villám dörgéssel tóditva.)

— El vagyunk veszve menthetlenül. De hogyis tudtál ilyen fontos dolgról megfeledkezni nagy zivatar előe téjén.

— Akkor még nyoma sem volt az egésznek. Aztan tudod, hogy ez milyen kivételes állapot. Nem is jött elő már négy esztendeje, mikor egy imadságelmulasztásom előidézte a sárgalázt.

— Ugy, s a sárgaláztól megfeledkeztél?

— Lelkem, már megint a sárgalázt kozod elő? Már mondtam, hogy ezt nem veszem magamra. A földrengés, az még megy, mert az szomszédságunkban történt, de vi-
gyen el az ördög, ha...

(Villám, dörgés.)

H I R E K.

— **A szarvasi nőegylet** által mult hó 27-én a Casinó helyiségében rendezett thea-estély díszes közönséget gyűjtött egybe. A bájos Hébé páratlan szeretetreméltósággal hordták körül az illatos theát és ahoz valókat, nem egy thea-gyűlőt arra készítve, hogy adagját nemcsak elfogyassa, hanem meg is kétszerezze. — Az estély nagy részét természetesen a táncz foglalta el, mely esti 8 órától, kellő szünetek mellett reggeli 5 óráig tartott. A tánczolóknak sorában ott láttuk Winteritz Mariska, Salacz Ilka, Bácskay Emma, Szendy Lujza, Lukesch Flóra, Jánovszky Emma, Pól nővérek, Medveczky nővérek, Delhányi Mariska, Struncz Katalin, Pál Nelli, Hegedüs Boriska, Mihálfi Etelka, Csicsa Mathild, Néher Paulina kisasszonyokat és Dr. Fuksz Edéné, Boros Kálmánné, Haviár Daniné, dr. Szlovákné, Berger Edené, Waldner Ignáczné urhölgyeket. Az estély sikerének oroszlámrésze Delhányi Zsigmondné, dr. Szlovák Pálné, Haviár Daniné és Bakay Sándorné urnókat illeti, kik a rendezés körül fáradoztak. Mint értesülünk, az estély anyagi szempontból is sikerült. A tiszta bevétel a nőegyleti pénztár javára fordított.

— **Csendes tűz.** A f. hó 2-ről 3-ára forduló éjjelen városunkban egy nagyobb ház leégett a nélkül, hogy a toronyőr a szokásos tűzjelt megadta volna. A lakosság legnagyobb része nem is tudott a tüzről, mely a jelzett időben fél egy órakor ütött ki a Krajcsovic-iskola közelében Biran nevű eszmadiamester házában s annak telőzetét teljesen elhamvasztá. A szomszédoknak sikerült a tüzet a csendes időben lokalizálni. A toronyőr állítólag a nagy köd miatt mit sem vett észre. Többek szerint azonban azt a nagy ködöt valószínűleg csak úgy álmódta a jámbor férfi, miután az nem létezett s ha lett volna is, az tudvalevőleg a fény terjedését nem akadályozza nagyobb mérvben.

— **Hal. lozás.** Egy reményteljes ifju élettel ismét keve-

sebb. Grabenweger Frigyes, okleveles gazdász, ki a gróf Mitrovsky-féle kondorosi uradalomban mint gazdasági gyakor-nok volt alkalmazásban, f. hó 1-én esti 10 órakor Szarvason, hová gyógykezelés végett szállított, typhusban elhalt. A derék ifju társaskörünkben számos barátot szerzett magának, kik mély részvétellel vették váratlan halála hírére. A megboldogult tisztében lankadatlan buzgalmat és kiváló szakértelmet tanusított s mint ilyen, valódi veszteség az ügyre nézve. — Holttestét a gyászbaborított család szülőhelyére, Moórra vitette. Béke poraira!

— **Csőd.** Schlesinger Sámuel szarvasi bejegyzett kereskedő ellen saját kérelmére csőd nyitattott; a hitelezők összejövetelére decz. 29., 30. és 31-ik napjai a csödtörvény 51. §-ában foglalt intézkedésekre decz. 31-ik napjának délutáni 4 órája tüzetett ki. Ideiglenes tömeggondnokul Kuczky János szarvasi ügyvéd, perügyelőül Méhes Lajos b-gyulai ügyvéd neveztetett ki.

— „**Karácsonyi Emléklap**“ czim alatt H a n t h ó Kálmán szarvasi ovodás ur egy díszes képekkel ellátott kis művet bocsát közre, mely igen alkalmas ajándék ovodabeli és népiskolai növendékek számára. A mű közelébb kerül ki a helybeli nyomdából. Megrendelések a szerzőhöz intézendők. Egy példány ára 3 kr, 50 darabé 1 frt 50 kr bérmentes küldéssel. Egyes példányok kapható Réthy S. kereskedő urnál is. — Ajánljuk e valláserkölesi irányu vállalatot a szülék, néptanítók és gyermekbarátok pártoló figyelmébe.

— **Békés-Szt.-Andráson** a diphteritis ismét ijesztő alakban lépett föl. Miután egy iskola növendékei közül pár nap alatt többen lettek áldozatai, az iskola bezárattott. — Ugyanott a körözi hid, melyet Serkedy Sándor épített, már teljesen készen áll, s a mint a hivatalos felülvizsgálat megejtetik. mi a napokban megy végbe, rögtön átadható lesz a forgalomnak. — Ugyancsak Szentandráson a községi előjárói tisztsége decz. 1-én megtörtént a kijelölés. Birónak jelölvek:

— Szent Isten! Sohase látjuk meg a napot, Mortimer. S ha a te istentelen beszéded — Mortimer!

— Mi bajod már megint?

— Mortimer, te a nyitott kandalló előtt állasz?

— Biz' az meglehet!

— El menj onnan! Hát igazán nem tudod, hogy a nyitott kandalló a legveszedelmesebben vonzza a villámot? Hát most hol vagy? — kérdé még mindig a becsukott szekrényből beszélve.

— Az ablakban!

— Hát drága az életed, te ember! Rögtön jöjj el onnan. Pólyás gyerek is tudja, hogy milyen veszedelmes az ablak s te — Mortimer! Már tudom, hogy meg nem ériük a holnapot. Mortimer!

— Itt vagyok,

— Mit fészkelődöl?

— Fel akarok öltözni.

— Oh, te szerencsétlen, ellököd magadról a ruhát! Hát a gyapotról nem tudod, hogy huzza a villamosságot? Szent isten, nem elég a természetes szerencsétlenség, még mesterségesen, erőszakkal növeled. S most még énekelsz is! Mortimer, hát igazán énekelsz?

— Miért ne, hát a nóta is vonzza a villámot?

— Pirulj e gúnyolódás miatt. Igenis, hogy vonzza. A hang hulláma megszakitja a delejesség folyamát és . . . mi recseg ott? Csak nem nyitogatod ki az ajtókat?

— Terringeltét, hát még az ajtó is veszedelem fészke?

— Veszedelem e? A halálé! A léghezamnál kell még

erősebb huzó is? Való, hogy nincs rettenetesebb, mint egy örült emberrel zivatar idején lenni egy szobába csukva. — Mortimer, mit csinálsz már megint?

— Semmit, csak vizet bocsátok. Roppant nagy a forráság. Kissé megnedvesítem az arcomat.

— Most már igazán megörültél! A villám ötvenszer sűrűbben üt a vízbe, mint máshova. Én istenem, ha már úgy is tönkre kell jutnunk . . . Mi volt már ez megint?

— Mi? . . . mindjárt . . . leütöttem egy képet a falról. ennyi az egész. Vigye el az . . .

— Jézusom! Mortimer, hát a fal mellett voltál? Legkisebb fiad is megmondhatja, hogy a fal legjobban vezeti a villámot. S majdnem káromkodtál is! — Hogy lehet valaki ilyen gondatlan, a kinek egész családja hmláveszedelemben forog? Megrendelted a dunyhát, a mit olyan nagyon sokszor kért — ?

— Nem.

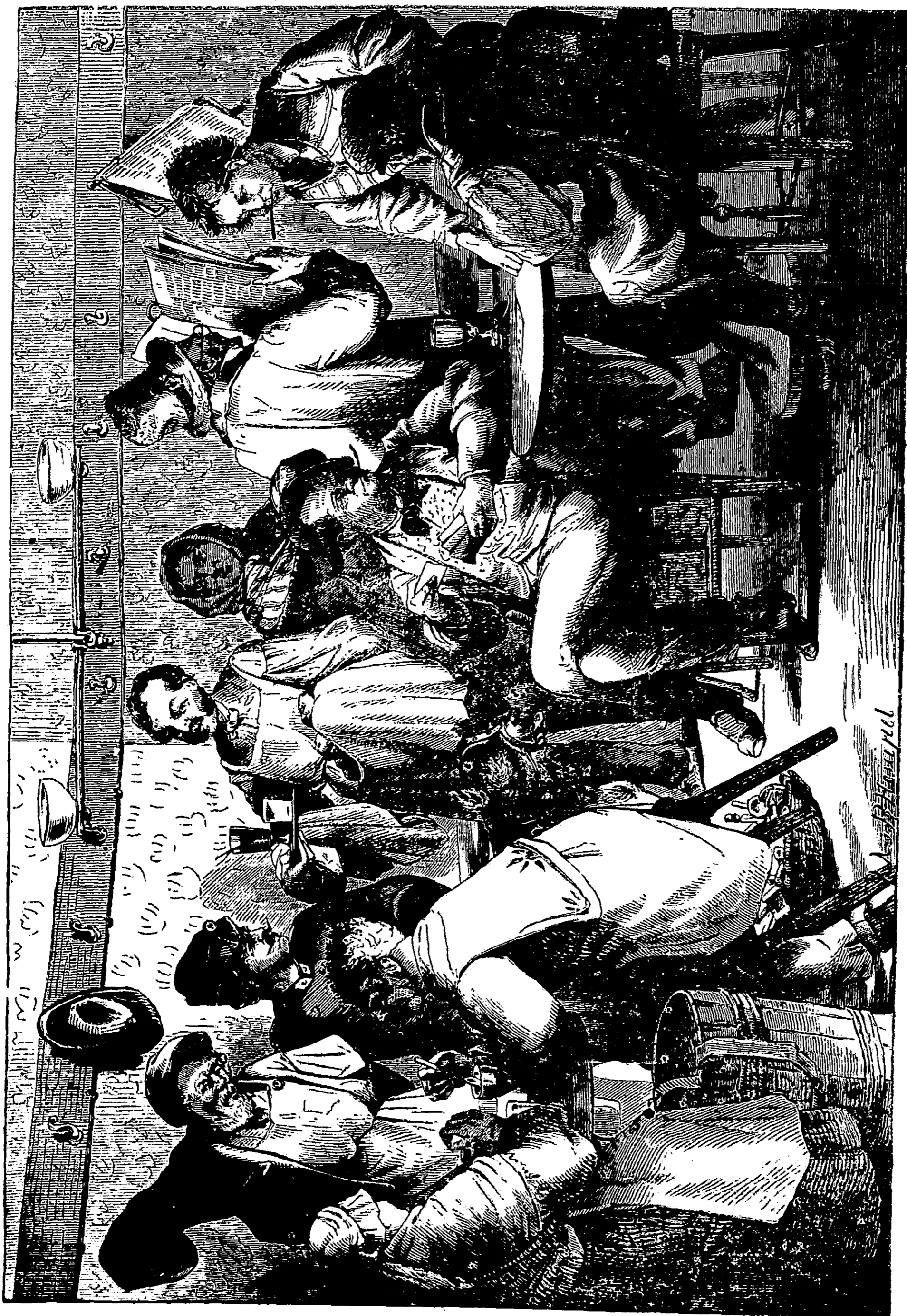
— Nem, és miért nem?

— Elfelejtettem.

— Életeddel fogod e feledést megsízetni. Ha dunyha volna, kitennéd a szoba közepére, ráfeküdnél. De mit tegyünk veled így? Jer ide a szekrénybe, mielőtt új örültséget követhetnél el.

Nos uraim, beprésem magam a feleségem mellé abba az átkozott szekrénybe. De nem fértünk meg mind a ketten, ha csak megfúladni nem akartunk vala. Én kivergődtem tehát s ép abban a pillanatban, midőn ismét villám-

Kisvárosi kávéház.

Györy István jelenlegi bíró, Molnár András, Benesik László. A törvénybírói tisztségre jelöltettek: Tolnay Ferencz, Farkas László és Bontovics Vince. A választás decz. 19-én leend.

— **A békésmegyei** agarász-egylet B.-Csabán a vigadó termében 1881. évi januárhó 8-án zártkörű tánczvigalmat rendez.

— **Haan Lajos** b.-csabai evang. lelkész s akadémiai levelező tag. a jeles tudós f. hó 1-én tölté be lelkészkedésének 25-ik évét. Üdvözljük a jeles férfit áldásos munkásságának délpontján, s további működéséhez az eddigi aczélert kívánjuk.

— **A Tisza** mellékfolyóinak, tehát a Hármas Körösnek és Berettyónak szabályozása tárgyában is, a közlekedési miniszter az országgyűlés még folyó időszakában egy törvényjavaslatot fog beterjeszteni. A javaslat szerint az egyes társulatok megtartják teljes autonómiájukat, azonban szerves összhang, illetőleg egyöntetűség fog működésök közt létrehozatni, mely különösen a folyók szabályozásának jövőben való egyöntetű keresztülvitelének érdekében vált szükségessé. A műszaki ügyeket, mint tervek készítését, azok keresztülvitelét stb. a miniszterium közvetlenül saját közgei által vezeteli és viteli keresztül. — Gondoskodva lesz aziránt is, hogy pénzügyi tekintetből egy tartalékalap teremtsék, melyek módozatai azonban csak később állapíthatnak meg.

— **Magyar katonák** Románia szolgálatában. A román kormányhaz több titkos megbízottja időzik jelenleg Budapesten oly ezébből, hogy a román hadsereg számára nyugalmazott és elboesátott katonatisztekéből, a kiket lehet, szolgálatlételre szerződtesse a román hadseregbe.

— **Tompa Mihály** özvegye, Zsoldos Emilia, Putnokon meghalt. Az özvegy 12 év előtt, midőn özvegygyé lett, költözött Hamváról Putnokra s ott igen szerény viszonyok közt s betegeskedve élt.

— **Az udvar** hirszerint deczember 15-én megy Budára. Gödöllőn csak Valéria főhercegnő marad. Nopcsa báró a

napokban fog Búdapestre jönni, hogy a főhercegnő karacsonyfájára a szükséges ajándékokat megrendelje.

— **Hogy hártij k el a háborút.** Ha Oroszország legközelebb nem keveredik véres háboruha Khinával, első sorban mind a két ország egy hölgynek tartozik azért köszönettel. Khina „nyugati“ császárnéja ugyanis, a ki a még kiskoru trónörökös mellett a „keleti“ részre jutó gyámi helyet is betölti, mint a Köln. Ztgnak Londonból írják, a kabinet egyrésze harezias hajlamainak a következő módon velett véget: A Pekingben összegyűjtött államtanácsnak kijelenté, hogy minden miniszternek, a ki a háboru mellett van, egy okiratot kell aláírnia, mely szerint leveretés esetére kötelezik magukat az Oroszország által követelendő hadisarcz megfizetésére. Az államtanács hékére hajlandó tagjai, élükön Kung herceg és Li Hung-Hang államtitkár természetesen tetszéssel fogadták ezt az asszony-salamoni bölcseséget; de a hadi párt tagjai is, kiknek élén Csun herceg áll, siettek kijelenteni, hogy a háboru ellen felhozott okokat teljes értékük szerint tudják méltányolni. S ezzel az ügy el volt intézve. Ha igaz ez a történet, akkor persze a mennyei birodalom és Oroszország közt a béke hosszabb időre biztosítva van. A „nyugati“ császárné bölcseségét pedig a mi szárazföldünk egynemely monarchájának nem lehet eléggé ajánlani.

— **Rövid hírek.** Z á g r á b a n már a kisebb rengek is megszűntek, a lakosság mindinkább kezd visszatérni lakásaiba. — A n a g y v á r a d i káptalan egy új népiskolát állíttatott fel 32000 ftón, melyet esütörtökön nyitottak meg. — H u n y a d m e g y e erdeiben sok ibolyát találtak sőt friss számócsát is. — U n g m e g y é b e n petrolcum források t fedeztek fel, melyeket most egy amerikai társaság aknáz ki, finomít s ujonnan felállított gyárához már mellék vasutat is építtett. — S i k l ó s o n egy Vajda János nevű ottani ügyvéd 60.000 ftos iskolai alapítvány tett, melyet a város 11.000

lott, dörgött, nem kevésbé fényesen és bömbölve, mint előbb. A feleségem kiáltott:

— Mortimer, neked meg kell menekülni a haláltól. Add ide a kandallóról a francia könyvet s egy gyertyát adj hozzá. Nyujtsd be a gyufát, majd meggyujtom magam. Van a könyvben néhány kitünő utasítás, mit tegyen az ember zivatarban s annyit csak tudok francziául, hogy kibetűzhessem.

Megtaláltam a könyvet, természetesen darabokra zuzva előbb számtalan olyan üvegsecsebecsét, miket feleségem a magunk s mások gyermekeinek az örömére, kandallóján tartott. Adtam hozzá gyertyát s feleségem a becsukott szekrényben tanulmányozni kezdett. Megkönnyebbülten sóhajtottam föl. De kicsi örömem telt, mert az asszony már ismét sikoltozott:

— Mortimer, mi az már megint?

— Csak a macska.

— A macska! Nagy ég, a végítélet itt van. Csukd el, a hogy csak tudod A macska telve van villamossággal s egy-egy zivatar mindenik egymagán. Tudom, hogy ez éjjel megöszülök, ha ugyan megérem a holnapot, hogy ezt észrevehessem a tükörben . . .

S ismét hallottam siró hangot, mely engem rabszolgává tőn, vadászatot indítottam a macskára, s vig ropogással tört el a hajszban 400 dollár árú butor, porcellán, tépődött a drága szőnyeg, de a macskát sikerült elcsuknom egyik szekrénybe. A helyreallított nyugalomba a faliszekrényből e szavak hallatszottak:

— A könyv azt mondja, hogy legbiztosabb, ha a szoba közepén egy székre állunk. De a szék lábait előbb el kell szigetelnünk s legczélszerűbben üveggel; állítsd tehát poharakba.

Villám és mennydörgés, az előzőkhez mindenben hasonló — Könyörületes isten, hallod-e? Siess, Mortimer, mielőtt beléd csapna a menykő

Nagynehezen találtam négy poharat. Az utolsók voltak. A többi a macska-vadászatban eltört. Aztán ugy tevék, mint mondatott, s vártam további parancsot.

— Nem igen értem, Mortimer. A könyv beszél érczekről, minők: óra, gyűrű, kulcs, csak azt nem tudom, hogy azt magunkra ke'le raknunk, vagy ellenkezőleg. Ezeket a francia á-kat nem lehet mindig igazán érteni; de várj csak; itt az áll, igyekezzünk mindenféle érczet magunk körül látni. Hát persze. Az ércz villamosságot elvezető s az mindenféle érczből áll.

— De honnan vegyek e pinczesötét szobában mindenféle érczeket?

— Tedd föl a tűzoltó-sisakodat, Mortimer, az ugyis csupa ércz.

Ugy tevék, mint mondatott s föltettem a nehéz, otromba és átkozottul kényelmetlen sisakot s ez annyira fölhevített, hogy csakhamar még a halóköntöst is lelöktem magamról.

— Mortimer, táján a testtörzset is meg kellene védeni, ott van a szögletben nemzetőr-kardod, vedd föl azt, van rajta ércz elég, vedd föl, kérlek.

frtra egészített ki, így a közönség élvezi az ingyen iskoláztatás jótéteményét is. — K o l o z s v á r t t a Bartha Miklós állapota a pár nap előtt hirtelen beállott vérzés miatt rosszabbra fordult. — E g y h a z a f i a s zsidó pap. K o h n Salamon keszthelyi rabbi egészen megmagyarosította a zsidó egyházi szertartásokat. — P é c s e t t pedig egy Engel A. nevű izr. fakereskedő 30,000 ftos iskolát építtetett az ottani izr. hitközségnek. Követheknek e szép példát nálunk is a vagyonosabbak. A z a n t i s e m i t i k u s mozgalom nagy hullámokat kezd felverni Berlinben; főleg a lelkészek izgatnak ez irányban annyira, hogy a képviselőházban is viták folynak felette. — A m a r a k k ó i szultán tekintettel az államkincstár zavaraira háreméből 200 idősebb hölgyét elbocsátotta; most a nép nagy ovatióban is részesíti ő felséget, hogy ezután már csak 200 felesége lesz. — D u l c i g n o átadása végre valahára, de azért még mindig csak állítólag, átadatott Montenegronak. — E g y a n g o l képes lap a „Graphic“ karácsonyi külön száma 400,000 példányban fog megjelenni; ötödfélszáz ember dolgozik rajta, az írók és rajzolók díja 75 ezer frankra s a kiállítás költsége harmadfélszáz ezer frankra rug. — A v e z u v folyton nagyon nyugtalankodik, a láva roppant tömegekken hömpölyög alá. — H u s z o n k é t n y e l v ű felhívást intézett egy chicagói, amerikai, német lap az ottani válaszoló polgárokhoz, hogy kire szavazzanak, a 22 nyelv közül egy a magyar volt.

Tarkaságok.

A megsértett szerző.

Voltaire a genfi „Delice“ színházban „Khinai árváját“ adatta elő.

Engedelmeskedtem szó nélkül s hallgattam, hogy morgogja a feleségem szekrénykagylójában a francia szavakat. Csakhamar szólt újra:

— Talaltam valami fontosat, harangozásról a zivatarban. Amennyire kivehetem, a harang ércze, a léghullámozás ép oly jótékonyan hat a szomszédházakra, mint a villámhárító

— De mi nem vagyunk toronyban!

— Nem tesz semmit Mortimer, a csengetyű hangja, rázása is ugy fog hatni, mint a villámhárító. Gyorsan, elő a nagy asztali csöngetyűt. Ott áll a jobb szögletben Ez talán megment bennünket. Én legalább remélem, hogy ma még nem kell tönkre mennünk, ha elszigetelt székedem, mely hasonló a toronyhoz, erősen rázod a csöngetyűt.

Midőn a kis házi harangot az utasításhoz híven a szék tetején rázni kezdém, vihart üzven vele, villámlás és dörgés között olyan rándulást kapott a külső ablak, hogy a függöny egyszerre a szoba padozatára hullott, s kívülről akadálytalanul világíthatott be a szobába, egy oda tartott utczai lámpás. Egyuttal olyan zürzavara hangzott fel a kiabálásnak és nevetésnek, hogy telt bele vagy tíz perc, míg kivehettem ezt a kérdést:

— Minden szentek nevére, Mr. Mac Williams, mit csinál ön?

Vagy két tucat emberfő tolakodott az ablakhoz, iszonyúkat álmélkodva azon, hogy e tüzoitó-sisakkal, nemzetőrbárdal és csöngetyűvel ugyan mit akarok én egy szék tetején? Letettem a harangot, a kardot, lejöttem az erősen megvilágított székről a szoba egyik homályosabb pontja felé s azt mondam:

Montesquien is jelen volt a színházban s előadás közben mélyen elaludt.

Voltaire ezt meglátva, fejéhez vágta kalapját s így kiáltott fel:

— Azt hiszi, hogy most is a kihallgatáson van.

Két régi tanulótlárs beszél egymással az egykori barátokról.

— És azt a szegény Ambrust meghalt, ugy-é?

— Nem biz azt!

— De hát megnősült?

— Meg.

— Hisz akkor még rosszabbul járt!

Ez aztán eredeti hirdetés:

„G. Zorn zeneestélye, özvegye javára.“

Csinos körülírás.

— Tudjátok-e, hogy lehet R. kisasszonyt körünkől el-távolítani!

— Ha a Capitoliumról beszélnek neki! — vágott közbe egy másik.

A „Szegény tatár!“ — új kiadásban.

Az eset chinai és ázsiai Oroszország közös határszélén történik.

Az utolsó hadászati elvonulásnál egy chinai belép egy oroszhoz, kinek igen szép felesége volt.

— Nincs semmi baj, barátim, csak egy kis izgatottság a roppant zivatar miatt s néhány óvintézkedés a villám beütése ellen.

— Zivatar? villám? De mr. Mac Williams, elment önnek az esze? Hiszen olyan tiszta, csillagos éj van, hogy viharról szó sem lehet!

Ezalatt fölvettem hálóköntösöm, s meggyőződtem róla, hogy igazuk van. Ugy állottam ott, mint a kit mégis megsimitott a menykő,

— Ebben rejlik valami talány s én ennek a megfejtésén eltölthetem egész életemet hiába. A lezárt salugáterem át tisztán láttuk a fény villámlását s vagy huszszor hallottuk, milyen iszonyuan bömböl a mennydörgés.

Ebben a pillanatban ismét villámlott és dörgött, ópen ugy, mint már többször megelőzőleg s oly erősen dörgött, hogy azt hittem, egészen közelemben csapott le. Ugyanakkor az ablakaim alá gyúlt szomszédház fele a földre dült kacagatában. Végre egyikük magához tért s a következő szavakkal világított fel:

— Sajnálhatja ezt a szép éjszakát, mr. Mac Williams. Ha valamivel elébb jutott volna eszébe az ablakát egy kissé kinyitni, láthatta volna, hogy a zivatar odaát ül a szomszéd dombon, az iskola mellett. A mit hallott és látott az öreg községi ágyu villanása, dördülése volt. Éjszféltájban hozta a táviró híret annak, hogy Chicago republikánusai Grass, eldet jelölték ki az elnökségre S erre azt gondoltuk, hogy e jó hírt érdemes lesz száz ágyulövessel tudtára adni minden jó republikánusnak. Ennyi az egész. Kérem mentsen ki bennünket mr. Mac Williamnál.

— Ni ni! — kiált föl, — hát ez a té nőd! — Elviszem!

Egyik részről nincs semmi ellenvetés.

Csak hogy az orosz kinéz az ablakon s szomorúan tekint a távozó pár után. Melyiket sajuálta: nejét-e. vagy a chinait? Megfelelt ő maga reá, midőn vállvonitva fölkiáltott:

— Szegény chinai!

A logika kétélű fegyver.

Egy vasúti hivatalnok főnökétől szabadjegyet kér, hogy Párisba utazhassék!

— Mit gondol ön? hisz önnek szép fizetése van a társulattól, ha utazni akar, fizesse meg helyét.

— De hisz ez mibe sem kerül a társulatnak.

— Mindegy . . . azt hiszi ön például, hogy ha ön egy bérlő szolgálatában állna, ki jól megfizeti önt, olyan bolond lesz-e ez utóbbi. hogy önnek befogasson szekerebe s önt még meg is kocsiáztassa?!

— Nem, főnök ur, ezt nem kívánám tőle, de ha szekere befogva állna az udvaron és engem még sem akarna magával vinni, ez már nem volna szép tőle

Főlöskéges mondanunk, hogy az ingyenjegy kiadatott a hivatalnoknak.

Y . . . grófnak szép fiatal neje van, kit azonban meglehetősen elhanyagol, mivel igea szereti idejét a játékházban tölteni el.

A napokban öltöztetés közben komornyikja így szólítja meg őt félénk hangon:

— Gróf ur, nem lenne oly szives husz frankig társulni venni engem ma esteli játékában

— Hogy jössz e gondolatra?

Csak úgy, — felel a komornyik, hogy G. báró ma nálunk ebédel, s már megjegyeztem magamnak, hogy vnlahányszor a báró nr a gróf urnál ebédel, nzon estén a gróf ur mindig sokat nyer.

Mi a különbség? Egy fiatal ember ezen kérdést intézte bizonyos lakoma alkalmával a híres Engel Jakab tanárhoz: „Mi a valódi különbség a vigjáték, színjáték és szomorujáték között?

Engel tanár erre így válaszolt: „Hogy ön még ezt nem tudja, az reám nézve, végjáték: a jelenlevő társaságra színjáték, önre nézve pedig szomorujáték.

II. Frigyes porosz királynál egy papjelölt nyert kihallgatást s előmozdításáért folyamodott nála.

— Öt év óta hasztalan fáradozom, szólta alázatosan a kérelmező, hogy valamely állomáshoz jussak, bár eléggé képzett vagyok, de nincsenek pártfogóim.

— Hová való ön? kérdezte a király.

— Berlinbe, felséges uram.

— El! el! a berlini nevelés mit sem ér! szólta elutasítólag a fejedelem.

— Olykor van mégis kivétel, felelt az ifju egész alázattal; én legalább két példát tudok erre.

— S melyek azok?

— Egyik felséged, s a másik én vagyok. A királynak megtetszett e jó ötlet, s a folyamodó a legközelebről üresedésbe jött lelkész állomást elnyerte.

Frigyes svéd király a hessen kasseli királyi házból, egy izben egy falun utazván keresztül, az ottani lelkész gondolta magában, hogy jó volna a fejedelmet valami beszéddel üdvözölni; de félve, hogy a király teljesen jóllakván már a sok dícsérő s hízogó beszéddel nem sok figyelmet fordítana az övére; arra határozta magát, hogy üdvözlőtül pár dalt énekel el neki saját szerzeményéből.

A király nagyon meg volt lepelve, de figyelemmel hallgarta az éneket, s jónak találva a költeményt s zenéjét, azt mondja a lelkésznek: „Újra.“

Ez nem kérte magát, hogy ismételje a dalt; s a király nagyon elégtlen nyújtott át neki ötven aranyat. Ekkor a lelkész mélyen meghajtva magát, így szólt: „Újra“ s a királynak e tréfás ötlet annyira megtetszett, hogy azonnal megkérte az ajándékot.

— Hogyan tudja ön kiállni ebben a borzasztó hidegben csak ezzel a vékony kabáttal? — kérdezte XIV. Lajos egy gascogne-i nemesből; midőn ez nagy téi idején egyszál nyári kabátban jelent meg előtte. Én részemről majd megfagyok ebben a sok ruhában is, mi rajtam van.

— Sire, felelt a gascogne-i, tegyen ugy felséged is, mi-ként én, legjobb módja lenne, hogy meg ne fázzék.

— Mit tesz hát ön?

— Csak azt felség, hogy hátamon hordom egész raktáromat.

Egy nagyon bőbeszédű ember, miután unalmas iecsegésével Ariostot sok ideig kfozta, egy alkalommal így szólott a bölcshez:

— Talán alkalmatlan is vagyok önnek beszédemmel s haszuosabb foglalkozástól tartom vissza.

— Oh nem, csak beszéljen ön tovább, ha kedva tartja, válaszol Aristoto, ugy sem hallgatom szavait.

Képünkhöz.

Ma már a legtöbb korcsma szeret, különösen a vidéken, a kávéház szelidebb neve alá bújni. E kávéházakban azonban inkább áldoznak Bachusnak, semmint a tényleges firmának. A kisvárosi kávéházak a legkülönfélébb elemeknek gyüldéi szoktak lenni. A nyalka katona ritkán hiányzik belőle; ott láthatod a faczér mesterlegényeket is, kik szeretnek egy kis parázs-ferblit, vagy makaót rögtönözni. A jáiékos tót is be-be tekint, s fekete kávéját nagyobb tisztesség okáért zsemlével élvezi a zöldségáruló asszonyság szives társaságában. Egy-egy ujságot olvasó is akad — az öregebbjéből — s májszter-uram is be-be tekint egy pohár likörre. — Képünk élénk csoportosításban mutatja be a törzsközöniséget.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Sipos Soma.

Hirdetések.

Életet és egészséget

ismét visszanyerve!

Braila (Rómánia.) Hoff János urnak, Bécs. Kérek gyorsan 13 palack HOFF JÁNOS-féle maláta egészségi sörrel s három zacskó (kék papirosban) nyakoldó malátamellezúrkát, miután a hölgy, kinek ezen Hoff János-fele egészségi-sör rendeltetve van, valóban e nélkül már nem is élhet, legalább e nélkül egyetlen egészsége napja sem volna.

Mély tisztelettel

Borgheti A.

A csaknem minden európai állam cs. kir. udvari szállítója Hoff János urnak cs. kir. tanácsos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a főbb porosz és német rend lovagjának. Bécs Gyárhelyiség: Grabenhof 2. Gyári raktárhelyiség: I. Graben. Bräunerstrasse 5.

Gyógy-jelentés: A schleswigi cs. kir. osztrák tábortórák kórházak igazgatóságának jelentése. — Az altesti szervek működésének renyhességénél, idült hurutok, nagymérvű nedv-veszteségek és lesóványodásnál a Hoff-féle malátakivonatsör mint kitűnő gyógytápszer működött. Minden megfigyelt esetben igen szívesen fogadott tápláló és erősítő szernek s údvös hatástól kísért italnak bizonyult.

Gayersfeldi Pirz. őrnagy cs. kir. biztos.

Dr. Mayer. ezredorvos.

3-4

Főraktár Szarvason: Nyacsik Soma urnál.

Főüzlet és központi iroda: IV. váci-utca 18. sz. „Peking városához.”

Fiókok:

IV. kerület kigyó-tér,
„A theanóvényhez”

VII. ker. király-utca 17. sz.
a „Moszkva városához.”

Dietrich és Gottschlig

osztr. cs. kir. és magyar kir. udvari thea- és rum-kereskedésük

BUDAPESTEN,

ajánlja téli évadra dúsán felszerelt raktárából közvetlenül importált

Chinai Theát

(legújabb 1879-80-diki termés.)

Különösen:

	frttól	frtig.
Csongó legfinomabb . . . . . 1/2 kilója	2.—	3.—
Souchong . . . . . „	4.—	5.—
Orosz család thea . . . . . „	3.—	4.—
Fekete orosz karaván thea . . . . . „	6.—	12.—
Fekete karaván virágos thea . . . . . „	5.—	6.—
Pecco virágos thea legfinomabb . . . . . „	4.—	6.—
Orosz karaván virágos thea . . . . . „	6.50	12.—
Ulvári thea vegyíték . . . . . „	12.—	—
Victoria thea-vegyíték . . . . . „	8.—	—
Király thea-vegyíték . . . . . „	6.—	—
Moszkva thea-vegyíték . . . . . „	5.—	—
Császár thea-vegyíték . . . . . „	4.—	—
Mandarin thea-vegyíték . . . . . „	3.—	—

Jamaica-Rum

legfinomabb fajok, közvetlenül importálva.

1 sz. nagy üveg barna (1/2 pint)	2 frt 20 kr.
1 „ közép „ (meszely)	1 „ 10 „
1 „ kis „ (1/2 meszely)	— „ 56 „
2 „ nagy „ (1/2 pint)	1 „ 50 „
2 „ közép „ (meszely)	— „ 75 „
2 „ kis „ (1/2 meszely)	— „ 40 „
3 „ nagy „ (1/2 pint)	1 „ 20 „
3 „ közép „ (meszely)	— „ 60 „
3 „ kis „ (1/2 meszely)	— „ 30 „
4 „ nagy „ (1 pint)	1 „ 50 „
5 „ nagy „ (1 pint)	1 „ 20 „

Brazíliai-Rum

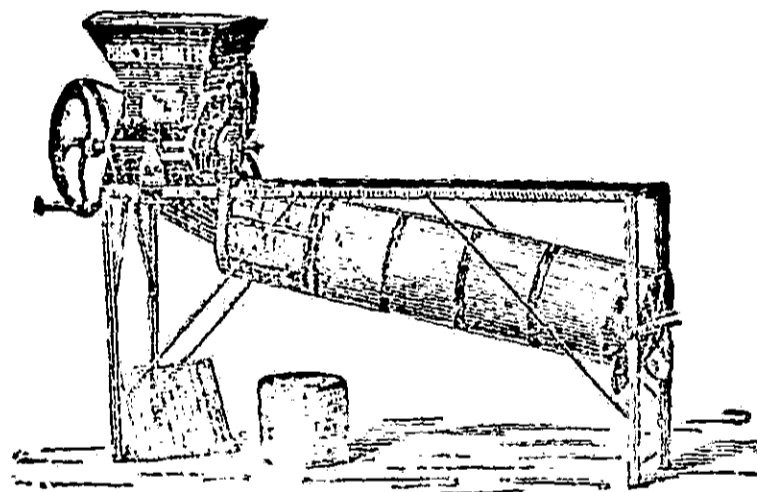
(bíróilag deponál védjeggyel)

1 nagy butélia üvegestől (1 pint)	1 frt — kr.
1 kis „ (1/2 pint)	— „ 55 „

Mindeneműl külföldi likörök pezsgők shery francia borok csokoládé ang. theasütemény, minden alaku és nagyságu theas edények.

A legesekélyebb próbamegrendelések is pontosan teljesíttetnek. Kereskedőknek megfelelő engedély. 4-10

Minden kiállításon az első érdem-éremmel kitüntetve.

Brogle J. és Müller

gép-
és rosta-lemez gyára
Budapesten,

a Margit-híd közelében, készít

Trieuröket (konkoly választó) 6 különféle nagyságban.

Trieur hengereket malmok számára.

Koptatókat,

Szelelő rostákat,

Sitákat és rostákat, eséplőgépek számára.

50-28